

Nd.

793. Frumvarp til laga

[443. mál]

um skógvernd og skógrækt.

(Lagt fyrir Alþingi á 110. löggjafarþingi 1987–88.)

I. KAFLI

Tilgangur laganna, orðaskýringar og yfirstjórn.

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að stuðla að því:

1. að skóglendi verði verndað, aukið og bætt,
2. að nýir skógar verði ræktaðir þar sem það er talið hagkvæmt,
3. að frætt verði og leiðbeint um meðferð og ræktun skóga, skjólbelta og annars trjágróðurs.

2. gr.

Merking orða í lögum þessum er sem hér segir:

Skóglendi er land sem að mestu eða öllu leyti er vaxið trjágróðri, náttúrulegum eða ræktuðum, skógi eða kjarri.

Skógarjörð er jörð eða jarðarhluti þar sem skógur er ræktaður á stærra landi en 25 ha.

Nytjaskógur er skógur að nánar tilteknu lágmarksflatarmáli sem ræktaður er til búdrýginda og framleiðslu skógarafurða.

Skjólbelti er röð eða raðir af trjám og runnum sem ræktaðar eru til þess að draga úr vindhraða á nálægum svæðum.

Skógarlundur er land þar sem skógur er ræktaður á 3-25 ha lands.

Löggirðing: Girðing sem gerð er samkvæmt ákvæðum girðingarlaga.

3. gr.

Landbúnaðarráðherra fer með yfirstjórn þeirra mála sem lög þessi taka til.

II. KAFLI

Um Skógrækt ríkisins.

4. gr.

Skógrækt ríkisins annast framkvæmd þessara laga og hefur eftirlit með því, fyrir hönd landbúnaðarráðuneytisins, að þeim sé fylgt.

Skógrækt ríkisins hefur umsjá með skóglendum, gróðrarstöðvum, skógarjörðum í eigu ríkisins og landa sem það leigir samkvæmt sérstökum samningum. Skal hún hafa forustu í öllu því er lýtur að notkun og nytjun skóga.

Skógrækt ríkisins annast rannsóknir á sviði skógræktar og hefur samvinnu um þær við aðrar rannsóknarstofnanir eftir því sem um er samið eða lög ákveða.

Skógrækt ríkisins annast leiðbeiningar og fræðslu um skógvernd og skógrækt.

5. gr.

Forseti Íslands skipar skógræktarstjóra og skal skipun hans lengst vera til sex ára í senn. Skógræktarstjóri skal hafa lokið háskólaprófi í skógrækt og fer hann með daglega stjórn Skógræktar ríkisins.

Skógræktarstjóri ræður sérmenntaða starfsmenn Skógræktar ríkisins í samræmi við skipulag stofnunarinnar. Þeir skulu hafa lokið háskólaprófi eða prófi frá skógtækniskóla.

Aðra starfsmenn ráða forstöðumenn deilda að höfðu samráði við skógræktarstjóra.

III. KAFLI

Um skógvernd og friðun.

6. gr.

Á land það, sem Skógrækt ríkisins hefur til friðunar og skógræktar, má ekki beita búfé. Skógræktarstjóri er þó heimilt að veita undanþágu frá þessu ef sérstakar ástæður mæla með.

Um girðingar um skóglendi og hlið á þeim fer eftir ákvæðum girðingalaga nr. 10 25. mars 1965.

Liggi alfaravegur um friðuð skóglendi skulu vegfarendur loka þeim hliðum sem eru á girðingum um löndin svo að öruggt sé að hliðin opnast ekki af sjálfsdáðum. Týni vegfarendur

búfé í skógargirðingum eru þeir skyldir til að koma því út úr girðingunni svo fljótt sem unnt er.

Komist búfé inn í friðað skóglendi utan heimalands jarða er ráðherra heimilt samkvæmt tilmælum skógræktarstjóra að fyrirskipa að þau sveitarfélög, sem líklegast er að eigi búfé innan skógargirðinga, annist smölun og fjallskil innan þeirra á sinn kostnað.

7. gr.

Komist búfé inn á skógræktarsvæði sem girt er löggirðingu má umsjónarmaður svæðisins taka það í gæslu og láta merkja það. Skal hann tafarlaust tilkynna hreppstjóra hverjir séu eigendur búfjárins og hvernig það sé merkt. Hreppstjóri skal gera eigendum eða umsjónarmönnum boð ef búfé þeirra er tekið í gæslu og gefa þeim kost á að vitja þess innan ákveðins tíma. Sé búfjárins ekki vitjað ákveður hreppstjóri hvar því skuli sleppt.

Komist sama búfé aftur inn á skógræktarsvæðið án þess að snjóalögum verði um kennt getur umsjónarmaður svæðisins tekið það í sína vörslu og gert kröfu um að eigendur greiði kostnað af smölun svo og uslagjald samkvæmt mati tveggja manna er hreppstjóri tilnefdir. Hafi eigendur búpeningsins ekki sinnt þessu innan tveggja sólarhringa getur umsjónarmaður krafist þess að fénaðurinn verði seldur á opinberu uppboði. Uppboðsandvirði að frádregnu uslagjaldi, smölun og öðrum kostnaði greiðir hreppstjóri búfjáreiganda.

Nú verða óvenjuleg snjóalög svo að hætta er á að löggirðingu fenni í kaf. Getur þá umsjónarmaður girðingarinnar tilkynnt búfjáreigendum í nágrenni hennar á hvaða svæði girðingin sé ótrygg vörn og ber þá búfjáreigendum að hafa gætur á búfé sínu og halda þeim frá þessum svæðum uns girðing telst fjárheld á ný. Á sama hátt ber búfjáreigendum að gera skógareiganda eða umboðsmanni hans aðvart ef þeir verða þess varir að skógargirðing sé ótrygg vörn.

Komist hreindýr inn á skógræktarsvæði sem girt er löggirðingu og valdi skemmdum á skógi getur skógarvörður í samráði við landeiganda og fulltrúa menntamálaráðuneytis krafist þess að eftirlitsmaður hreindýra í viðkomandi sveitarfélagi aflífi dýrin ef aðrar ráðstafanir duga ekki til.

8. gr.

Skógræktarstjóra er heimilt að banna alla beit í skóglendi utan heimalanda frá 1. nóvember til 1. júní ár hvert.

Hagi svo til að gripahús standi í skóglendi eða við jaðra þess er eiganda þeirra eða notanda skylt að girða í hæfilegri fjarlægð frá húsunum svo að búpeningur komist ekki í skóglendið á tímabilinu 1. nóvember til 1. júní.

9. gr.

Nú er yfirvofandi hætta á að skóglendi eyðist og alger friðun þess fyrir beit er nauðsynleg að mati skógræktarstjóra og er þá eigendum eða notendum landsins skylt að standa straum af kostnaði við uppsetningu girðingar að hálfu á móti Skógrækt ríkisins. Skylt er eigendum eða notendum landsins að hafa umsjón með og annast viðhald slíkrar girðingar um ákveðið árabíl eftir fyrirsögn skógræktarstjóra jafnframt því að verja landið fyrir ágangi búfjár. Gera skal sérstakan samning um slíka friðun lands.

Alþingi heimilar fé í þessu skyni með sérstakri fjárveitingu, enda liggja fyrir Alþingi tillögur skógræktarstjóra um friðun slíkra skóglenda til fimm ára í senn ásamt kostnaðar-áætlun.

IV. KAFLI

Um meðferð skóglendis.

10. gr.

Skylt er eiganda eða notanda skóglendis að takmarka svo notkun þess að það rýrni hvorki að stærð né gæðum. Bannað er að leggja eld í skóglendi og aldrei má brenna sinu svo nærri skóglendi að hætta sé á að eldur geti borist þangað.

Hlífa skal nýgræðingi trjágróðurs.

11. gr.

Skóg má ekki höggva nema fyrir liggja samþykki Skógræktar ríkisins. Rækta skal nýjan skóg í stað hins höggna.

12. gr.

Gróðurverndarnefndir samkvæmt lögum nr. 17/1965, um landgræðslu, skulu senda Skógrækt ríkisins skýrslu um ástand og meðferð skóglendis í viðkomandi sýslu þyki þeim ástæða til eða sé um hana beðið af skógræktarstjóra.

13. gr.

Starfsmenn Skógræktar ríkisins skulu hver í sínu umdæmi hafa eftirlit með því hvort farið sé eftir ákvæðum og fyrirmælum um verndun og friðun skóglendis og hvort brotið sé gegn ákvæðum laga þessara og þeim reglugerðum sem settar kunna að verða um meðferð skóglendis samkvæmt lögum þessum. Þeir skulu jafnskjótt og þeir verða slíks varir gera skógræktarstjóra grein fyrir málinu.

14. gr.

Þar sem landeyðing og skógeyðing fara saman á stórum svæðum skulu Landgræðsla ríkisins og Skógrækt ríkisins hafa samvinnu um friðunaraðgerðir.

V. KAFLI

Um ræktun nytjaskóga.

15. gr.

Í þeim héruðum landsins, þar sem skógræktarskilyrði eru vænleg, styrkir ríkissjóður ræktun nytjaskóga innan skógræktaráætlana sem Skógrækt ríkisins hefur gert og lögð er til grundvallar við afgreiðslu fjárlaga.

16. gr.

Styrkur skv. 15. gr. má nema allt að 90 af hundraði stofnkostnaðar við undirbúning skógræktarlandsins. Ráðherra ákveður í reglugerð hvaða framkvæmdir verði styrktar samkvæmt þessari grein. Jarðeigandi leggur fram vinnu við girðingar og gróðursetningu sem nemur 10% af heildarstofnkostnaði.

Þar sem margir eigendur samliggjandi landa koma sér saman um að girða landið af og rækta á því skóg eftir samþykktari áætlun greiðir ríkissjóður allan stofnkostnað að frátöldum kostnaði við girðingar.

Hlutur ríkissjóðs greiðist eftir stofnkostnaði á hvern hektara lands hverju sinni, enda liggja fyrir samningur skv. b-lið 17. gr.

17. gr.

Styrk má því aðeins veita að fullnægt sé eftirtöldum skilyrðum:

- a. Að Skógrækt ríkisins hafi gert sérfræðilega athugun á skógræktarskilyrðum á svæðinu og skógræktarstjóri staðfest skógræktaráætlun fyrir þau lönd er til greina koma. Áður en skógræktarstjóri staðfestir áætlun skal afla umsagnar viðkomandi búnaðarsambands og samþykkis jarðanefndar, sveitarstjórnar og Skipulags ríkisins á ráðstöfun lands til ræktunar nytjaskóga samkvæmt skógræktaráætlun.
- b. Að fyrir liggji samningur milli Skógræktar ríkisins og viðkomandi ábúanda og/eða jarðeiganda staðfestur af landbúnaðarráðuneytinu. Í þeim samningi skal m.a. kveðið á um stærð og mörk skógræktarlandsins, framkvæmdir, skiptingu stofnkostnaðar, meðferð landsins og vanefndir jarðeiganda eða ábúanda. Jafnframt skal kveðið á um skyldu jarðeiganda til að endurgreiða Skógrækt ríkisins 10% af brúttóandvirði afurða þegar þær falla til og rennur það fé í sérstakan sjóð í vörslu Skógræktar ríkisins til endurnýjunar sama skóglendis.

Samningi samkvæmt b-lið þessarar greinar skal þinglýsa sem kvöð á viðkomandi jörð áður en styrkur er greiddur.

18. gr.

Girðingar um nytjaskóga skulu vera löggirðingar. Um meðferð nytjaskóga skal fara eftir ákvæðum III. kafla laga þessara.

19. gr.

Óheimilt er landeiganda eða ábúanda án samþykkis Skógræktar ríkisins að leigja eða heimila öðrum afnot af landi sem ráðstafað hefur verið til skógræktar með samningi nema viðkomandi jörð sé leigð til ábúðar samkvæmt ábúðarlögum, nr. 64 31. maí 1976.

Um mat á framkvæmdum, sem ábúandi á leigujörð gerir vegna ræktunar nytjaskóga, skal fara eftir 16. gr. ábúðarlaga nr. 64 31. maí 1976, en styrkur samkvæmt þessum kafla skal þó jafnan koma til frádráttar ásamt verðbótum.

20. gr.

Við aðilaskipti að réttindum yfir landi, sem hefur verið ráðstafað til skógræktar með samningi skv. b-lið 17. gr. fyrir kaup, gjöf, skipti, nauðungarsölu á uppboði þar með talin útlagning til veðhafa, búskipti, félags- og sameignaslit og fyrirframgreiðslu arfs, skal Skógrækt ríkisins eiga forkaupsrétt að landinu eða hluta þess næst á eftir lögboðnum forkaupsréttarhöfum skv. 30. gr. jarðalaga nr. 65 31. maí 1976. Skógrækt ríkisins öðlast þó ekki forkaupsrétt þegar jarðareigandi ráðstafar jörðinni í heild, enda taki viðkomandi jörðina til ábúðar og fullra nytja.

Neyti Skógrækt ríkisins forkaupsréttar skal kaupverð miðað við verð á sambærilegu landi án skógræktar að viðbættum verðmætisauka vegna skógræktarinnar, en að frádregnum styrk samkvæmt þessum kafla ásamt verðbótum miðað við byggingarvísitölu. Náist ekki samkomulag um kaupverð er hvorum aðila um sig heimilt að óska eftir mati tveggja dómkvaddra manna og gildir það þá sem söluverð.

Skógrækt ríkisins er heimilt að fengnu samþykki landbúnaðarráðherra að selja skógræktarland sem hún hefur eignast skv. 1. mgr. eiganda viðkomandi jarðar til ræktunar nytjaskóga.

21. gr.

Skógrækt ríkisins hefur yfirumsjón með ræktun nytjaskóga sem stofnað er til samkvæmt lögum þessum.

Nefnd þriggja manna skal vera Skógrækt ríkisins til aðstoðar við undirbúning og framkvæmd skógræktaráætlunar skv. 15. gr. Skal nefndin skipuð fulltrúum Skógræktar

ríkisins, viðkomandi búnaðarsambands og skógræktarfélags, enda sé félagið aðili að Skógræktarfélagi Íslands. Fulltrúi Skógræktar ríkisins skal vera formaður nefndarinnar.

Starfi fleiri en eitt aðildarfélag Skógræktarfélags Íslands á því svæði sem skógræktar-áætlun tekur til skulu félögin sameiginlega tilnefna fulltrúa í nefndina. Sama gildir um búnaðarsamböndin.

22. gr.

Skógrækt ríkisins skal að höfðu samráði við landbúnaðarráðuneytið gera tillögu til fjárveitingavaldsins um framlög til skógræktaráætlana og lætur fylgja þeim tillögum rökstudda greinargerð ásamt framkvæmdaáætlun. Alþingi skiptir því fé sem veitt er til verkefna samkvæmt staðfestum áætlunum skv. 15. gr.

VI. KAFLI

Um ræktun skjólbelta og skógarlunda.

23. gr.

Skógrækt ríkisins er heimilt umfram það sem 15. gr. ákveður að styrkja einstaklinga og félagasamtök til skógræktar, eftir því sem fé er veitt til á fjárlögum, enda njóti viðkomandi ekki styrks til slíks samkvæmt öðrum lögum.

Heimilt er að greiða styrk til ræktunar skógarlunda, skjólbelta og til friðunar og ræktunar lands undir skóg. Styrkur má nema allt að 75% kostnaðar við trjáplöntukaup og 50% kostnaðar við girðingar vegna ræktunarinnar.

24. gr.

Styrkur greiðist aðeins á framkvæmdir á landi sem telst vel fallið til skógræktar að mati skógræktarstjóra og viðkomandi starfsmanns Skógræktar ríkisins og er minnst 3 ha innan girðingar.

25. gr.

Skógrækt ríkisins setur reglur um vörslu og hirðu svæða sem styrks njóta samkvæmt framanskráðu og ber öllum sem hluta eiga að máli að hlíta þeim.

VII. KAFLI

Um sölu og skiptingu skógarjarða og skóglendis.

26. gr.

Skógarjarðir má ekki selja án vitundar Skógræktar ríkisins. Skal hún hafa forkaupsrétt að skógarjörðum að frágengnum þeim sem forkaupsrétt hafa samkvæmt jarðalögum, nr. 65/1976.

27. gr.

Skóglendi má ekki hluta í sundur, skipta upp í lóðir eða taka undir mannvirki, svo sem sumarhús, veitulagnir, vegi o.þ.h., nema með leyfi ráðherra að fenginni umsögn skógræktarstjóra.

VIII. KAFLI

Um Skógræktarfélag Íslands.

28. gr.

Skógræktarfélag Íslands er viðurkennt sem samband skógræktarféлага í landinu.

Styrkur sá, sem veittur er í fjárlögum til skógræktarféлага, er bundinn því skilyrði að þau séu deildir í Skógræktarfélagi Íslands.

Ráðherra úthlutar styrknum að fengnum tillögum skógræktarstjóra og formanns Skógræktarfélags Íslands.

IX. KAFLI

Um sektir, málsmeðferð o.fl.

29. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum til ríkissjóðs og fer um mál út af þeim brotum að hætti opinberra mála.

30. gr.

Landbúnaðarráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þessara laga.

31. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 3/1955, 22/1966 og 76/1984.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Gildandi lög um skógrækt eru nr. 3 6. mars 1955. Með lögum nr. 22 16. apríl 1966 var settur viðauki við þau lög sem kvað á um skjólbeltaræktun og styrki til hennar. Með lögum nr. 76 30. maí 1984 var lögunum frá 1955 síðan breytt þannig að bætt var við nýjum kafla með ákvæðum um ræktun nytjaskóga á bújörðum.

Markmið þessa frumvarps er einkum að fella saman framangreinda þrjú lagabálka um skógrækt og skógvernd í ein lög, auk breytinga á gildandi löggjöf sem voru orðnar mjög aðkallandi. Langt er um liðið síðan lög um skógrækt voru samþykkt og hafa breyttar aðstæður leitt af sér nokkur nýmæli og breytingar eins og rakið er í athugasemdum um einstakar greinar frumvarpsins. Árið 1979 skipaði landbúnaðarráðherra nefnd til að endurskoða lög nr. 3/1955, um skógrækt. Sú nefnd vann um tíma að endurskoðun laganna en lauk ekki störfum. Síðan var endurskoðunin tekin upp að nýju og unnið að verkinu í samráði við starfsmenn Skógræktar ríkisins og stjórn Skógræktarfélags Íslands og er þetta frumvarp, sem nú sér dagsins ljós, árangur af þeirri samvinnu.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

I. KAFLI

Tilgangur laganna, orðaskýringar og yfirstjórn.

Um 1. gr.

Greinin fjallar um tilgang laganna og er sama efnis og 1. gr. gildandi laga að öðru leyti en því að Skógrækt ríkisins er ekki nefnd í texta, enda eru ákvæði um Skógrækt ríkisins í II. kafla frumvarpsins.

Um 2. gr.

Greinin er nýmæli í lögum um skógrækt og þarfnast ekki skýringar.

Um 3. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringar.

II. KAFLI

Um Skógrækt ríkisins.

Um 4. gr.

Efni greinarinnar er upptalning á verkefnum Skógræktar ríkisins sem eru skilgreind betur en í gildandi lögum. Gert er ráð fyrir að Skógrækt ríkisins hafi með höndum rannsóknir á sviði skógræktarmála í samvinnu við aðra aðila er stunda rannsóknir í þágu atvinnuveganna og er það nýmæli frá því sem gildandi lög kveða á um.

Um 5. gr.

Greinin er nýmæli að því leyti að gert er ráð fyrir að skógræktarstjóri sé skipaður tímabundið lengst til sex ára í senn.

Pá er gert ráð fyrir því nýmæli að við Skógrækt ríkisins starfi sérmenntaðir starfsmenn er hafi tilskilda lágmarksmenntun, háskólapróf eða próf frá skógtækniskóla. Gert er ráð fyrir að sérmenntaðir starfsmenn Skógræktar ríkisins hafi með höndum rannsóknarverkefni og áætlanagerð, eftirlit með meðferð skóga á ákveðnum afmörkuðum svæðum landsins og eignaumsýslu fyrir Skógrækt ríkisins.

III. KAFLI

Um skógvernd og friðun.

Kaflinn þessi svarar efnislega mest til III. kafla núgildandi laga, en efnið er þó sett fram með talsvert öðrum hætti en í gildandi lögum.

Um 6. gr.

Greinin svarar til 14. og 15. gr. gildandi laga. Gert er ráð fyrir að skógræktarstjóri hafi einn heimild til að veita undanþágu frá banni fyrstu málsgreinar og er það breyting frá því sem nú gildir.

Um 7. gr.

Efni greinarinnar svarar til 17. gr. gildandi laga en hér er þó um að ræða mun einfaldari ákvæði í framkvæmd en eru í núgildandi lögum. Hér er lagt til að heimilt verði að selja það búfé á uppboði sem fer inn á girt skógræktarsvæði a.m.k. í tvígang vitji eigandi þess ekki og greiði smölunarkostnað og uslagjald. Samkvæmt eldra ákvæði þurfti búfé að gera enn frekari usla í skógræktarsvæði áður en umsjónarmaður gat krafist uppboðssölu.

Í 4. mgr. er nýmæli sem tilkomið er vegna knýjandi nauðsynjar á að stemma stigu við því geigvænlega tjóni sem hreindýr valda á ungsjógi í skógræktargirðingum á Austurlandi.

Um 8. gr.

Í fyrri málsgrein greinarinnar felst heimild til handa skógræktarstjóra til að banna alla beit í skóglendum utan heimalanda á tímabilinu frá 1. nóvember til 1. júní ár hvert og er ákvæðið hliðstætt 1. másl. 8. gr. gildandi laga. Önnur málsgrein hefur hins vegar að geyma nýmæli sem tekur til þeirrar sérstöðu þegar gripahús eru í eða við skóglendi og er þá eiganda eða notanda gripahússins skylt að hindra með girðingu að búfé komist í skóglendið á nefndu tímabili.

Um 9. gr.

Greinin svarar efnislega til 21. gr. gildandi laga. Þó er nú gert ráð fyrir að heimild til friðunaraðgerða vegna yfirvofandi hættu á að skóglendi eyðist verði hjá skógræktarstjóra að fengnu samþykki ráðherra í stað ráðherra áður, sbr. 1. mgr.

Jafnframt er nú lagt til að eigandi eða notandi lands taki að hálfu þátt í kostnaði af girðingu um skóglendi sem eyðst hefur af ágangi búfjár. Er þetta breyting frá 21. gr. gildandi laga að því leyti að eins og greinin hljóðar nú getur eigandi ávallt komið sér undan ábyrgð á friðunaraðgerðum.

Pá er ákvæði 2. mgr. nýmæli, en þar er gert ráð fyrir að skógræktarstjóri leggi fyrir Alþingi fimm ára áætlun um friðunaraðgerðir í þessu skyni.

IV. KAFLI

Um meðferð skóglendis.

Efni IV. kafla svarar til efnis II. kafla núgildandi laga.

Um 10. gr.

Greinin er nýmæli og þarfnast ekki skýringa.

Um 11. gr.

Efni þessarar greinar er mun fortakslausara en svipuð ákvæði eldri laga. Skýlaust bann er við skógarhöggi án samþykkis Skógræktar ríkisins. Þá er ótvírætt skilyrði sett um að rækta skal skóg í stað þess sem höggvinn er og er það nýmæli.

Um 12. gr.

Greinin er nýmæli sem gerir ráð fyrir að gróðurverndarnefndir geti haft frumkvæði um sérfræðilegt mat á ástandi og meðferð skóglendis jafnframt því sem skógræktarstjóri getur leitað til nefndanna og óskað eftir skýrslu til Skógræktar ríkisins um ástand skóglendis og meðferð þess.

Um 13. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa. Greinin er sama efnis og 24. gr. gildandi laga að öðru leyti en því að ekki er lengur gert ráð fyrir að hreppstjórar hafi eftirlit með því hvort ákvæðum laganna sé fylgt.

Um 14. gr.

Greinin er nýmæli og gerir ráð fyrir samvinnu Landgræðslu ríkisins, sbr. lög nr. 17/1965, og Skógræktar ríkisins um friðunaraðgerðir þegar svo háttar að saman fara landeyðing og skógeyðing á stórum svæðum.

V. KAFLI

Um ræktun nytjaskóga.

Efni kaflans svarar til 3. gr. laga nr. 76 30. maí 1984, um breytingu á lögum nr. 3/1955, um skógrækt, en með þeirri grein var nýjum kafla „Um ræktun nytjaskóga á bújörðum“ bætt við lög nr. 3/1955. Þó er það nýmæli í frumvarpi þessu að framlag ríkissjóðs til ræktunar nytjaskóga er ekki einungis bundið við bújarðir, heldur getur það, ef skilyrðum kaflans er fullnægt, einnig nýst öðrum jörðum jafnframt því sem lagt er til að framlag hækki úr 80 í 90% stofnkostnaðar. Þá er í 2. mgr. 16. gr. gert ráð fyrir að ríkissjóður greiði allan stofnkostnað fyrir utan kostnað við girðingar þegar margir landeigendur koma sér saman um að rækta skóg eftir samþykktri áætlun og því fylgir friðun á landi í stórum stíl. Þá er gert ráð fyrir að þeir sem styrks njóta endurgreiði Skógrækt ríkisins hluta af verðmæti afurða þegar þær falla til og skal það fjármagn, sem þannig fæst, renna í sérstakan endurnýjunarsjóð viðkomandi skóglendis sem Skógrækt ríkisins varðveitir. Þá er það enn fremur nýmæli í þessu frumvarpi að framlag ríkissjóðs til ræktunar nytjaskóga greiðist á hvern hektara lands hverju sinni, en í gildandi lögum er ekki gert ráð fyrir því fyrirkomulagi. Það atriði er til þess fallið að einfalda stórlega framkvæmd laganna. Að öðru leyti þarfnast einstakar greinar kaflans ekki skýringa.

VI. KAFLI

Um ræktun skjólbelta og skógarlunda.

Um efni þessa kafla eru ákvæði í lögum nr. 22 16. apríl 1966, um viðauka við lög nr. 3/1955, um skógrækt. Í þessum kafla er þó gert ráð fyrir talsverðum breytingum á stuðningi við skógrækt.

Auk stuðnings samkvæmt þessum kafla er að finna ákvæði um framlög til skjólbelta-ræktunar í 10. gr. jarðræktarlaga nr. 56/1987 og reglugerð um jarðrækt, nr. 344/1985.

Um 23. gr.

Greinin gerir ráð fyrir að Skógrækt ríkisins hafi með höndum styrkveitingar til einstaklinga og félagasamtaka til skógræktar og hafi til þess fé á fjárlögum. Það skilyrði er sett í greininni að viðkomandi styrkþegi njóti ekki styrks samkvæmt öðrum lögum.

Önnur málsgrein hefur að geyma fyrirmæli um hvaða framkvæmdir er heimilt að styrkja. Efni 2. mgr. er hliðstætt 6. gr. laga nr. 22/1966. Þó er gert ráð fyrir verulega hærri styrk til trjáplöntukaupa en samkvæmt núgildandi ákvæði.

Um 24. gr.

Hér er gert ráð fyrir því skilyrði fyrir styrkveitingu að land það, sem ætlað er til skógræktar, sé a.m.k. 3 ha að stærð og sé auk þess vel fallið til skógræktar að mati viðkomandi starfsmanns Skógræktar ríkisins og skógræktarstjóra.

Um 25. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

VII. KAFLI

Um sölu og skiptingu skógarjarða og skóglendis.

Um 26. gr.

Í þessari grein felst það nýmæli að bannað er að selja skógarjarðir án vitundar Skógræktar ríkisins. Eigandi skógarjarðar, sem hyggst selja jörð sína, verður því að bjóða Skógrækt ríkisins hana til kaups með þeim hætti er greinir í 32. gr. jarðalaga nr. 65/1976, sbr. lög nr. 90/1984, næst á eftir sveitarstjórn þess sveitarfélags þar sem eignin er, sbr. 30. gr. jarðalaga.

Um 27. gr.

Greinin er nýmæli og leggur bann við skiptingu skóglendis eða að það sé tekið undir mannvirki án leyfis ráðherra.

VIII. KAFLI

Um Skógræktarfélag Íslands.

Efni kaflans svarar til V. kafla laga nr. 3/1955, sbr. 4. gr. laga nr. 76 30. maí 1984.

IX. KAFLI

Um sektir, málsmeðferð o.fl.

Kaflinn skýrir sig sjálfur. Það nýmæli felst í 30. gr. frumvarpsins að gert er ráð fyrir að ráðherra kveði nánar á um framkvæmd laganna með reglugerð.